

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚ.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Π. Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Κόρινθος 06 / 07 / 2020

Αριθμ Πρωτ.. 154561/30611

Τμήμα: Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού ελέγχου
Ταχ.Δ/νση: Γ. Παπανδρέου 24
ΤΚ 20131 Κόρινθος

ΠΡΟΣ

Όπως Πίνακας Διανομής

Πληροφ.: Γ. Παπαϊωάννου - Φλώρος Γ.

ΚΟΙΝ.

Τηλ.: 27413- 63332, 330

Fax : 27413- 63324

e-mail: g.papaiouannou@pekorinthias.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας σας ενημερώνει ότι ύστερα από εργαστηριακή εξέταση δείγματος, εντοπίστηκε για πρώτη φορά στην Κορινθία, ο ιός της καστανής ρυτίδωσης των καρπών τομάτας (Tomato Brown Rugose Fruit Virus - ToBRFV) σε δείγμα καλλιέργειας τομάτας θερμοκηπίου.

Ο ιός διαπιστώθηκε πρόσφατα (Σεπτέμβριος 2019) για πρώτη φορά στην Ελλάδα (Κρήτη) σε θερμοκηπιακή καλλιέργεια τομάτας και από τότε έχει εντοπιστεί και σε άλλες Περιφερειακές Ενότητες της χώρας. Πρόκειται για νεοφανή επιβλαβή οργανισμό καραντίνας εξαιρετικής επικινδυνότητας για τις καλλιέργειες της **τομάτας** (*Solanum lycopersicum*) και της **πιπεριάς** (*Capsicum spp.*)

Ο ιός της καστανής ρυτίδωσης των καρπών τομάτας (ToBRFV) ανήκει στο γένος Tobamovirus και μεταδίδεται μηχανικά με την επαφή μεταξύ των φυτών, με τις καλλιεργητικές φροντίδες των εργαζομένων (μολυσμένα εργαλεία, ρούχα προσωπικού), με μολυσμένο φυτωριακό υλικό και με το σπόρο. Έχουν επίσης σημειωθεί και μεταδόσεις μέσω εντόμων που χρησιμοποιούνται για την επικονίαση σε υπό κάλυψη καλλιέργειες (μεταφορά γύρης με βομβίνους – *Bombus terrestris*). Βασική εστία μόλυνσης αποτελεί και το έδαφος, το οποίο, κυρίως αν παραμείνουν σε αυτό μολυσμένα φυτικά υπολείμματα, μπορεί να διατηρηθεί μολυσμένο τουλάχιστον για έξι (6) μήνες.

Στην τομάτα, τα συμπτώματα ποικίλλουν ανάλογα με την ποικιλία. Τα συμπτώματα στα φύλλα περιλαμβάνουν χλώρωση, μωσαϊκό, κατσάρωμα, παραμόρφωση του ελάσματος και περιστασιακά στένωση. Νεκρωτικές κηλίδες μπορεί να εμφανιστούν σε ποδίσκους, κάλυκες και μίσχους. Οι καρποί εμφανίζουν κίτρινους ή καστανούς δακτυλίους, καστανές περιοχές και ρυτίδωση, όπως επίσης παραμορφώσεις και ανομοιόμορφη ωρίμανση. Τα ανωτέρω συμπτώματα καθιστούν τους καρπούς της τομάτας μη εμπορεύσιμους. Τα ασθενή φυτά παρουσιάζουν μειωμένη ανθοφορία και καρπόδεση. Η μείωση της παραγωγής κυμαίνεται από 30 έως 70%.

Στην πιπεριά, τα συμπτώματα στα φύλλα περιλαμβάνουν παραμορφώσεις του ελάσματος, κιτρινίσματα και μωσαϊκό. Οι καρποί της πιπεριάς εμφανίζουν παραμορφώσεις, ανομοιόμορφο χρωματισμό.

Όσο αφορά τα μετρά αντιμετώπισης του ιού και για τον περιορισμό της εξάπλωσής του προτείνονται τα εξής μέτρα υγιεινής των καλλιεργειών:

1. Χρησιμοποίηση υγιούς σπόρου.
2. Συστηματικός έλεγχος των σπορειών και απομάκρυνση/καταστροφή των φυταρίων που τυχόν έχουν προσβληθεί ή εμφανίζουν ύποπτα συμπτώματα.
3. Χρησιμοποίηση υγιών φυταρίων για φύτευση.
4. Έλεγχος κατά διαστήματα των φυτών μετά την μεταφύτευση τους στον αγρό ή το θερμοκήπιο και απομάκρυνση/καταστροφή όσων εμφανίζουν συμπτώματα ίωσης.
5. Συχνή απολύμανση εργαλείων με εμβάπτιση σε διάλυμα χλωρίνης περιεκτικότητας 0,5% NaOCl ή Virkon® S ή αποβουτυρωμένου γάλακτος (τουλάχιστον 3,5% περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη).
6. Πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και ξέπλυμα με άφθονο νερό πριν από κάθε χειρισμό των φυτών.
7. Ύπαρξη ταπέτων με απολυμαντικό στην είσοδο των θερμοκηπίων.
8. Χρησιμοποίηση παπουτσιών, φόρμας και γαντιών μιας χρήσης από τους εργαζόμενους που εκτελούν τις διάφορες καλλιεργητικές εργασίες και αλλαγή αυτών μεταξύ διαφορετικών εγκαταστάσεων. Αποφυγή επαφής των υγιών φυτών με τα χέρια που έχουν έρθει σε επαφή με ασθενή φυτά (εκρίζωση, δέσιμο, κλάδεμα, κλπ), εκτός αν τα χέρια έχουν προηγουμένως πλυθεί καλά.
9. Καλό πλύσιμο όλων των επιφανειών, δίσκων κλπ. εντός των θερμοκηπίων μεταξύ των μεταφυτεύσεων/ φυτεύσεων.
10. Μείωση κατά το δυνατόν της μετακίνησης των εργατών μεταξύ των διαφόρων τομέων της επιχείρησης.
11. Αφαίρεση ζιζανίων στους χώρους πέριξ των θερμοκηπίων.
12. Μέριμνα για απομάκρυνση και καταστροφή των υπολειμμάτων της καλλιέργειας καθώς και απολύμανση των χώρων του θερμοκηπίου.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και κοινοτικής νομοθεσίας για την αντιμετώπιση αυτού νεοφανή επιβλαβή οργανισμού έχει θεσπιστεί η Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2019/1615/ΕΕ της οποίας βασικά στοιχεία είναι

- η υποχρέωση εφαρμογής από τα κράτη μέλη των Επίσημων Επισκοπήσεων ετησίως για τον συγκεκριμένο οργανισμό
- τα διακινούμενα φυτά και σπόροι τομάτας και πιπεριάς πρέπει να είναι εφοδιασμένα με **Φυτουγειονομικό Διαβατήριο**
- τα εισαγόμενα φυτά και σπόροι τομάτας και πιπεριάς πρέπει να είναι εφοδιασμένα με **Πιστοποιητικό Φυτουγείας**

Οι έμποροι, διακινητές, φυτωριούχοι θα πρέπει να ενημερώνουν έγκαιρα το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης & Ελέγχου Κορινθίας και την Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Κορινθίας για την διακίνηση σπόρων τομάτας και πιπεριάς από άλλα κράτη μέλη ΕΕ ή τρίτες χώρες για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ελέγχων και να χορηγούν στους πελάτες τους όλα τα νόμιμα παραστατικά που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Οι παραγωγοί θα πρέπει να χρησιμοποιούν **αποκλειστικά υγιείς πολλαπλασιαστικό υλικό** το οποίο να έχει παραχθεί σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία και να συνοδεύεται από τα κατά περίπτωση νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα (**Φυτουγειονικό Διαβατήριο, Πιστοποιητικό Φυτουγείας, τιμολόγια αγοράς κτλ**)

Επίσης παρακαλούμε για την άμεση ενημέρωση μας στην περίπτωση που διαπιστωθούν ύποπτα συμπτώματα σε καλλιέργειες τομάτας ή πιπεριάς που προσομοιάζουν με αυτά που προκαλεί ο ιός ToBRFV, στα τηλέφωνα της υπηρεσίας (2741363332, 2741363330).

Με εντολή Περιφερειάρχη
Παναγιώτη Ε. Νίκα
Ο ΑΝΑΠ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΔΑΟΚ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΤΑΦΗΣ

Πίνακας Διανομής

ΠΡΟΣ:

- 1) Περιφερειάρχη Πελοποννήσου
κ. Παναγιώτη Νίκα
e-mail: periferiarxis@ppel.gov.gr
- 2) Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Κορινθίας
κ. Αναστάσιο Γκιολή
e-mail: gkiolis@ppel.gov.gr
- 3) Αντιπεριφερειάρχη Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
κ. Ν. Τζινιέρης
e-mail: tzinikon@gmail.com
- 4) Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξη και Ελέγχων – Κορινθίας
ΑΧΕΠΑ – Βέλου
Τ.Κ. 20002 - Βέλο
- 5) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΥΤΩΡΠΟΥΧΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
Εθν. Αντιστάσεως 25
Τ.Κ. 20400 – Ξυλόκαστρο
- 6) ΕΝΩΣΗ ΦΥΤΩΡΠΟΥΧΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ε.Φ.Ε),
Κισσάμου 11, ΤΚ 104 43, Αθήνα
(e-mail: unionofnurseries@gmail.com)
- 7) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
(email)
- 8) Ε.Α.Σ. Δερβενίου
Τ.Κ 20009 – Δερβένι
- 9) Ε.Α.Σ. Νεμέας
Τ.Κ. 20500 – Νεμέας
- 10) Ε.Α.Σ. Κιάτου
Τ.Κ. 20200 - Κιάτο
- 11) Ε.Α.Σ. Βόχας
Τ.Κ. 20006 – Βραχάτι
- 12) Ε.Α.Σ. Ξυλοκάστρου
Τ.Κ. 20400 – Ξυλόκαστρο
- 13) Ε.Α.Σ. Κορίνθου
5 χιλ. Κορίνθου – Άργους
Τ.Κ. 20100 – Κόρινθος
- 14) Ομάδες Παραγωγών ΠΕ Κορινθίας
(email)
- 15) Δήμοι της Π.Ε. Κορινθίας
έδρες τους

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1) Υπόψη Φυτουγειονομικών ελεγκτών
ΔΑΟΚ Κορινθίας (email)
- 2) Γ.Α.Ο. Νεμέας (email)
- 3) Γ.Α.Ο. Κιάτου (email)
- 4) Γ.Α.Ο. Ξυλοκάστρου (email)
- 5) Γ.Α.Ο. Δερβενίου (email)